

PKN-beleid t.a.v. Israël/Palestina

Wat is het beleid van de Protestantse Kerk t.a.v. Israël/Palestina?

De Protestantse Kerk heeft verschillende en gelijkwaardige roepingen:

- De roeping om gestalte te geven aan de onopgeefbare verbondenheid met het volk Israël.
- De oecumenische roeping om eenheid, gemeenschap en samenwerking te zoeken met Palestijnse christenen.
- De diaconale roeping om op te komen voor vrede en gerechtigheid voor iedereen

Wat wordt verstaan onder ‘onopgeefbare verbondenheid met het volk Israël’?

- Het woord ‘onopgeefbaar’ staat niet in het woordenboek, maar staat wel in de Kerkorde en wordt daar in verband gebracht met het volk Israël.

Wat staat er precies in de kerkorde?

Soms wordt het misverstaan als zou het een kritiekloos omarmen betekenen van alles wat de Israëlische regering doet. Dat is zeker niet de achtergrond van dit kerkorde-artikel, maar toegegeven: soms lopen de betekenissen en interpretaties wat door elkaar, wat de helderheid niet altijd ten goede komt. Er zou gezegd kunnen worden dat ‘onopgeefbaar verbonden’ een historische en een theologische betekenis heeft. De term wordt oorspronkelijk gebezigd in directe relatie met de nalatige houding van de kerk t.a.v. de Sjoa en het antisemitisme.

- **Historisch**
Historisch gezien zijn het christendom en het rabbijnse jodendom tradities die beide teruggaan op het jodendom van de eerste eeuw. Beide tradities hebben elkaar wederzijds beïnvloed en hebben op elkaar gereageerd. Christenen hebben daarbij een zeer complexe eeuwenlange geschiedenis met Joden vanwege anti-Judaïstische en anti-Joodse uitingen. Volgens een beleidsnota uit 2008 moet de kwalificatie ‘onopgeefbaar’ verstaan worden ‘tegen de achtergrond van een eeuwenlange geschiedenis waarin de kerk zich had vervreemd van haar wortels in het volk Israël, met alle voor Israël – en op een andere manier ook voor de kerk – desastreuze gevolgen daarvan’. Het woord ‘onopgeefbaar’ herinnert de Kerk aan deze noodlottige geschiedenis en roept op tot een fundamenteel andere houding. Daarbij hoort in ieder geval dat de Protestantse Kerk vormen van vervangingstheologie afwijst en dat antisemitisme wordt bestreden.
- **Theologisch**
Joden en christenen zijn ook vanuit een theologische visie met elkaar verbonden. Jodendom en christendom zijn twee loten die gegroeid zijn vanuit de erfenis van het bijbelse volk Israël. Joden en christenen lezen voor een gedeelte dezelfde Schriften. De Hebreeuwse Bijbel is gemeenschappelijk erfgoed. Jezus is een Jood. Het Nieuwe Testament is voor het overgrote deel Joods. Dat de kerk het gesprek met het Jodendom zoekt, raakt aan het hart van het belijden. De kern van beide religieuze tradities gaat terug op de God van Israël. De God die daarin ter sprake komt is één, de Ene. Joden en christenen blijven elkaars pad voortdurend kruisen, juist omdat de oorsprong van de weg één is. Het geeft aan dat Gods weg met dit volk niet voorbij is, maar verder gaat. Het is een weg met het oog op alle volken. God is trouw en onopgeefbaar verbonden aan zijn volk, aan mensen wereldwijd en aan de wereld

Hoe krijgt het beleid van de Protestantse Kerk ten opzichte van Israël/Palestina concreet gestalte?

- De eerste roeping komt tot uitdrukking in het werk van Kerk & Israël: het verkennen en levend houden van de joodse bronnen van het christelijk geloof; het gesprek zoeken met het hedendaagse Jodendom en met Joodse gesprekspartners, zowel in Nederland als internationaal; en het bevorderen van het inzicht in en het bestrijden van antisemitisme. Ook in het diaconale werk van Kerk in Actie wordt dit zichtbaar in de samenwerking met Joodse partners in Israël (zoals het [Rossing Center](#)), met name in het werk rond dialoog en verzoening.
- De tweede roeping komt tot uitdrukking in de samenwerking met Palestijnse kerken en christenen. Slechts 1,5 procent van de bevolking in Palestina is christen. De kerken zijn klein en kwetsbaar. Veel christenen, met name jongeren, besluiten te emigreren. Dit zorgt voor een sterke krimp van de kerk. Kerk in Actie probeert de kerken te ondersteunen, zodat zij een betekenisvolle rol kunnen vervullen voor de eigen christelijke gemeenschap en de samenleving als geheel. Dit doet Kerk in Actie onder meer via steun aan projecten rond contextueel bijbellezen, jeugdwerk en diaconaat (zoals [ATTA](#)).
- De derde roeping komt tot uitdrukking in de ondersteuning van Joodse en Palestijnse organisaties (zoals [Nes Ammim](#)) die proberen bruggen te bouwen tussen beide bevolkingsgroepen. De focus ligt hier op jongeren. Joodse en Palestijnse kinderen groeien compleet gescheiden van elkaar op, met sterke wederzijdse vijandbeelden. Jongeren komen meestal alleen met iemand van de andere bevolkingsgroep in aanraking als ze naar de universiteit gaan. Voor anderen geldt dat hun wegen de rest van hun leven vaak gescheiden blijven lopen en ze elk in hun eigen context verder leven

Besluit

In de Grote kerkenraadsvergadering van 31 januari 2023 hebben we ons unaniem uitgesproken vwb het onderschrijven van het PKN-beleid t.a.v. Israël/Palestina.